

3. Рега М. Г. *Туристичний бізнес в економічному просторі України* / М. Г. Рега // *Теоретичні та прикладні питання економіки: [зб. наукових праць]*. – Київ, 2009. – № 19. – С. 299–303.

4. Суходуб В. С. *Роль міжнародного туризму в економічному розвитку країн світу* / В. С. Суходуб // *Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки*. – Луцьк, 2007. – № 12. – С. 245–251.

АНДРІЙ ЧЕРКОВСЬКИЙ
Науковий керівник:
к.е.н., доцент Уніят А. В.

ПЕРСПЕКТИВИ СТАНОВЛЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Енергетика є невід’ємною складовою зовнішньої політики кожної держави. Вона має вирішальне значення для покращення соціально-економічного добробуту та необхідною умовою для здійснення господарської діяльності в сучасних промислово розвинених країнах. [1, р. 89] Енергетична безпека залежить від багатьох факторів, зокрема: власної забезпеченості джерелами, балансу експорту/імпорту носіїв енергії, структури диверсифікації й споживання, геополітичної та внутрішньої стабільності.

Розбудова державності України, можливість входження її повноправним членом у ЄС передусім вимагають вирішення проблем організації сталих і надійних шляхів забезпечення паливно-енергетичними ресурсами, зменшення залежності від імпорту енергоносіїв і їх ефективного використання [5].

Україна є однією з найбільш енергоємних країн світу, і це збільшує ризики, що постають перед її економікою та національною безпекою. Близько 40% енергії Україна змушена закуповувати за кордоном, у тому числі в Російській Федерації, що створює проблеми у зв’язку з російською агресією проти України [3].

Необхідно продовжувати розвивати диверсифікацію газових поставок з Росії. За минулий рік вдалося скоротити поставки російського газу на 1,7 разів завдяки поставкам з Європи, зокрема за січень-листопад з Польщі, Словаччини та Угорщини було імпортовано 4,0 млрд. кубів. [2]

Одним з альтернативних виходів з газової залежності вважається розробка та видобуток нетрадиційних видів газу, зокрема сланцевого. За деякими даними, Україна посідає 4 місце в Європі за його запасами. Значні сланцеві запаси знаходяться в Юзівському родовищі на заході Донбасу та можуть сягати декількох трильйонів кубічних метрів (розробка яких неможлива через бойові дії на Донбасі). Через несприятливий інвестиційний клімат України компанія Chevron вирішила в односторонньому порядку вийти з проекту освоєння Олеської площі, також британська нафтогазова компанія JKH зупиняє програму буріння в Україні на 2015 рік. [1]

Попри значний ресурсний потенціал України слід наголосити на втратах у зв’язку з тимчасовою окупацією АР Крим. Адже досить значна частка українських нафтогазових родовищ розташована в Чорноморському басейні. За оцінками міністерства, збитки від незаконної анексії Криму тільки щодо потенціалу видобутку газу складають близько 40 млрд. доларів. [2]

Через нинішній гострий російсько-український конфлікт у газовій сфері особливого значення для енергетичної та економічної незалежності нашої держави набуває стан вітчизняної вугільної промисловості. Ескалація бойових дій на Донбасі завдала значної шкоди в цій галузі. Ще на початку вересня в ЗМІ з’явилися повідомлення, що в нормальному режимі на Донбасі нині працюють лише 24 з 95 державних шахи.

Особливої уваги потребує й атомна енергетика, адже через дефіцит вугілля уряд ставить завдання збільшити потужності Національної атомної енергогенеруючої компанії «Енергоатом», збільшуючи таким чином частку атомної енергії в загальному виробництві електрики в Україні.

В контексті збільшення важливості атомної енергетики в умовах «української кризи» через збройні протистояння на Донбасі, слід вирішити наступні проблеми: поглибити співпрацю з Казахстаном з метою зменшення впливу російського фактора на формування нашої ядерної енергетичної політики, адже 75-95% атомної енергетики України контролює Росія.

Для альтернативної енергетики України важлива передусім вітрова й сонячна енергія. Ці різновиди енергетичних ресурсів доступні по всій території України.

Говорячи про сонячну енергію, слід відзначити Крим, адже саме там сонячна енергетика набула найбільшого розповсюдження. Загалом уже в 2013 р. понад 15% потреб електроенергії Криму забезпечувалось сонячною енергетикою. Однак на цьому розвиток поки зупиниться, адже Росія не настільки лояльна до альтернативної енергетики.

Попри проблеми в недостатній кількості енергії існує проблема неефективного використання. Тому як уряд, так і громадяни мають сконцентруватися на підвищенні ефективності використання енергетичних ресурсів. Зокрема, на: удосконаленні законодавства у сфері енергоефективності відновлюваних джерел енергії та видів палива; оптимізації структури енергетичного балансу держави; удосконаленні механізмів ціноутворення на ПЕР.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бобров Є. А. Значення енергетичної безпеки у формуванні економічної безпеки Європейського Союзу. / Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти та газу. – 2012. – № 1 (31) – С. 163–172.

2. Кицькай Л. І. Енергоефективність в Україні: аналіз, проблеми та шляхи підвищення / Л. І. Кицькай // Інноваційна економіка. – 2013. – № 3 – С. 32–37.

3. Тодоров І. Україна на шляху до європейської та євроатлантичної спільноти. Монографія. – Донецьк: ДонНУ, 2014. – 268 с.

4. Гусак С. Стратегія енергетичного виживання-2014 / С. Гусак // Dt.ua, 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/energy_market/strategiya-energetichnogo-vizhivannya-2014-.html.

5. Кулицький С. Економічні аспекти нинішнього українсько-російського протистояння / С. Кулицький, 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuvip.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=380:ekonomichni-aspekti-ninishnogo-ukrajinsko-rosijskogo-protistoyannya-2&catid=64:ukrajina-podiji-fakti-komentari&Itemid=376.

БОГДАН ШЕВЧУК

ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОВОГО РИНКУ ПРИРОДНОГО ГАЗУ ЯК НЕВІД'ЄМНОЇ СКЛАДОВОЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СИСТЕМИ

Будучи однією з базових галузей світового господарства, енергетика здійснює значний вплив на глобальні політичні та економічні процеси. Зміна кон'юнктури ринку, коливання цін на енергоносії, тягнуть за собою масштабні зміни для економік країн, стають прихованою або явною причиною міждержавних і регіональних конфліктів, або, навпаки, слугують спонукальним мотивом для інтеграції. Поточну ситуацію на ринку природного газу як в більшості країн світу, так і в Україні, можна вважати нестабільною: значні коливання ціни, обмеженість джерел постачання газу, політична нестабільність в деяких країнах-виробниках та країнах-транзитерах, недосконалість ринкових відносин в цьому секторі енергетики – все це створює певні перешкоди на шляху формування ринку природного газу та є загрозами енергетичній безпеці держав

Метою даної роботи є встановлення та аналіз факторів, особливостей і тенденцій розвитку світового ринку природного газу.